

[Aage Fogh.]

smule indskrænkning, der sker i familiekredsen, og derfor synes jeg, der er anledning til lidt stærkere, end det er sket hidtil, at trække linien op for den ændring, der er foregået. Hvad er det for en voldsom uret, der overgår disse søskendebørn, der ikke sikres mod forkøbsret? Jeg kan nævne et eksempel: hvis en mand sidder med en gård på 60 tdr. land og han ingen børn har og ingen søskende, der vil købe den, og han derfor vil sælge den til et søskendebarn, så kan han selvfølgelig gøre det, og hvis der ikke er noget tillægsgjordsproblem, så er der ingen, der vil røre ham i den anledning. Han får lov at sælge, og der er ingen, der gør ham fortræd. Men hvis der ved siden af bor en lille husmand med en 4—5—6 tdr. land, og hvis eneste mulighed for at få bruget suppleret op til et brug, han kan leve af, er at få jord derfra, så går man til vedkommende søskendebarn og siger: nu må De afgive de tønder land til en rimelig pris, og så har De fred. . . (*Afbrydelse: Hvor længe?*). Til evig tid, eller i hvert fald så længe den lov gælder. Hvis det skulle forme sig sådan, at det ærede medlem hr. Kristen Amby blev den bestemmende, ved man ikke, hvad fred der bliver, men altså så længe loven gælder, er der fred. Der er kun tale om indgreb, når det drejer sig om tillægsgjord til en indeklemt husmand, men det har aldrig haft godsejernes interesse, det kan jeg meget vel forstå. Derfor er jeg egentlig også ked af, at ikke det ærede medlem hr. Sønderup er kommet med i forliget, for jeg tror, at han har interesse for, at der skaffes tillægsgjord til de for små brug. At det ikke har interesse for det ærede medlem hr. Tesdorpf og det ærede medlem hr. Kristen Amby, forstår jeg.

Jeg tror, at det i praksis vil forme sig på den fornuftige og forstandige måde, at den onkel, der sidder med gården og ved, at når han dør, er det søskendebarnet, der skal overtage ejendommen, forinden vil henvende sig til jordlovsudvalget og få ordnet den affære, og jeg er ikke i tvivl om, at jordlovsudvalget med fhv. landstingsmand hr. Nielsen-Man som formand og det ærede medlem hr. Skytte som næstformand vil være rimelig ved behandlingen af denne sag; derfor tror jeg, det hele er blæst for højt op. Modstanderne ser det udeluk-

kende fra storbondens side og tænker aldrig på de små. De er også samfundsborgere, og de får en fordel, der for dem er langt større end det, de andre må give afkald på.

Og så er der en ting: vi får de frie jorder inddraget, det er praktisk taget alle enige om. Man får mulighed for i fremtiden at kunne opretholde også forkøbsretten til ejendomme under 56 000 kr.s grundværdi, hvis der er mulighed for at skaffe tillægsgjord. Det tror jeg ikke nogen har noget imod. Og man får mulighed for at finansiere overgang fra forældre til børn for de statshusmandsbrug, der er oprettet efter lovgivningen af 1919. Det er også blevet anført, at hvis man ikke ville se brugene gå ud af slægtens eje, var det nødvendigt at ændre belåningsforholdene, og det bliver gjort.

Jeg takker den højtærede minister for, at han hele tiden har taget hensyn til de forslag, vi har stillet på dette område. Jeg kunne have ønsket, at det ikke alene var kommet til at gælde børn, men alle, der var kvalificeret til at få landbrug efter lovens bestemmelser; men vi affinder os med de ændringer, der er sket, og takker for den betydelige forbedring.

Dernæst er der spørgsmålet om den konjunkturbestemte rente. Det er noget, der gennemføres for at sikre staten. Det er ikke noget, der gennemføres for at sikre de unge, der går ind som jordbrugere. Det er min opfattelse, at når samfundet på nuværende tidspunkt giver tilbud om at låne indtil 80 000 kr. på så gunstige betingelser, at den effektive rente kommer ned på 2½ pct., så er det rimeligt, at samfundet samtidig siger til de unge: så må I også tage de lån på konjunkturbestemte vilkår, således at I betaler større renter, når konjunkturerne er høje, og lavere rente, når de går i bund, for ellers vil staten få tab på de udlån. I det store og hele kan jeg ikke se, at det, der sker ved denne lovgivning, er noget, der er grund til at holde sådant hus over.

Jeg kunne have ønsket, at man i fremtiden drog et skel mellem de ejendomme, der virkelig er familieejendomme, og de ejendomme, der kun har været i familiens eje i een generation. Det er muligt, at man, når man havde tid til det, kunne drage et sådant skel i lovgivningen.

Det ærede medlem hr. Chr. Rasmussen